

צ'בזטי מזהר"ן

קמא

דף צד: צה.

עם

ביאור חברותא

ללימוד בעיון

תורה פה

אמר שהמתמיד בלימוד ספרו יהיה נעשה איש כשר באמת
ובעל מה גדול כי יש בה עמקות נוראה שאין בשום ספר

(ה"מ שמו שמה)

תורה אור

בראשית ושלח לך (יד) ויאמרו אליהם לא נוכל לעשות הקבר הזה לתת את אמתנו לאיש אשר לו ערלה כי תרפה הוא לנו:

יהושע ה (ב) בעת ההיא אמר ידו אל יהושע עשה לך תרבות צרים ושוב מל את בני ישראל שנית:

יהושע ה (ט) ויאמר יהוה אל יהושע היום גלותי את הרפת מצרים מפעליכם ויקרא שם המקום ההוא גלגל עד היום הזה:

בראשית ויצא ל (כג) ונתר ותלך בן ותאמר אסף אלמים את תרפתי:

שיר השירים ה (ו) שימי כחותם על לכת פחותם על ידועך כי ענה כנות אנה קשה כשאל קנאה רשפי אש שלבתתיה:

שופטים ה (לא) בן יאבדו כל אויביו יהוה ואתיו כצאת השמש בגברתו ומשקט הקרץ ארבעים שנה:

תורה פג

שמואל א כ (כו) ולא דבר שאול מאונה ביום ההוא כי אמר מקרה הוא בלתי שחור הוא כי לא שחור:

משלי כא (יד) ממן בסתר יכפה אף וישחר בתק תקף צנה:

תורה פד

בראשית כד (א) ואתקם וקן קא בנים ויהוה בך את אברהם בכל:

לאדם, הם מגו קליפות הנ"ל [א]. ומפני זה אמרו אחי דינה לאנשי שכם, (בראשית לד) לא נוכל לתת את אחותנו לאיש אשר לו ערלה כי הרפה היא לנו. וגם יהושע אחר מל את ישראל שנית אמר (יהושע ה) היום גלותי את הרפת ישראל [ב]. כי עיקר הרפות באים מבחי' ערלה שהיא בחי' ג' קליפות הנ"ל (ז). וע"כ כשנולד יוסף, אמרה אמו (בראשית ל) אסף אלקים את הרפתי. כי בהתגלות בחי' יוסף שהוא בחי' קדושת הברית בחי' מילה כנודע [ג], נאספו הרפות, היינו השלש קליפות כנ"ל. וזהו כוונת רחיצת מים המין בעש"ק, כי אז קליפתי נוגה נכללת בקדושה, ואז הפיצים גם השלש קליפות לעלות לאחוז בקדושה, ואז יורדים בחי' שלהבת י"ה [ד], ומכוח אותן שלא יאחזו בקדושה, והוא בחי' מים המין. והוא כוונת נטילת צפרניים בעש"ק כנודע [ה]: וזהו פי' הגמרא (שבת פח ע"ב), הנעלבים ואינם עולבים, ואז הוא 'בבחי' ח"ש, הוא שתיקה. שומעים" הרפתם ואינם משיבים כנ"ל. ועושיין מאהבה, כי לפעמים שתיקה של האדם כדי לעשות יסורים לשכנגדו, ואז הוא בחי' זו נכלל בקליפה. אבל כשהוא מאהבה אז הוא בחי' ח"ש נכללת בקדושה. עליהם הכתוב אומר ואחבינו כצאת השמש בגבורתו, היא" בחי' שלהבת יח" כנ"ל [ו]. שעי' ששומעים הרפתם ואינם משיבים, עיי' דוחים בחי' הג' קליפות הנ"ל, שהם בחי' ערלה בחי' הרפה כנ"ל. ונכללים בבחי' חשמ"ל עיי' השתיקה שהיא בחי' ח"ש, כי הוא דוחה הרפה עיי' שאינו רוצה לריב ולחרף את חבירו. שזהו בחי' מ"ל בחי' מילה שהיא" ביטול הערלה שהיא" בחי' הרפה בחי' ג' קליפות הממאות הנ"ל. וזהו חשמ"ל ח"ש מ"ל היינו השתיקה "שהיא בחי' מילה בחי' ביטול הרפה שהיא" בחי' ערלה כנ"ל. וזהו ועושים מאהבה, כי זאת השתיקה שהיא" בחי' חשמ"ל זהו בחי' נוגה הנ"ל. שיש בה שני בחי', לפעמים נכללת בקדושה, ולפעמים נכללת בקליפה, בתוך הג' קליפות הנ"ל, שהם בחי' הרפה כנ"ל. היינו כי לפעמים הוא שותק לחבירו כדי לעשות לו יסורים ביותר, נמצא שבזאת השתיקה הוא מחרף את חבירו ביותר. ואז נכללת השתיקה, בחינות נוגה בקליפה, בבחי' הרפה כנ"ל. אבל כשעושה מאהבה, ששותק מאהבה, מחמת שאינו רוצה לבייש ולחרף את חבירו, אזי בחי' נוגה נכללת בקדושה. וע"כ עליהם הכתוב אומר ואחבינו כצאת השמש בגבורתו, זהו בחי' שלהבת י"ק הנ"ל, שעיי' נכלל נוגה בקדושה בבחי' חשמ"ל כנ"ל]:

פג [א] (משלי כא) **מתן בסתר יכפה אף**. דע כי בהא"ב יש ששה פאים, דהיינו אלה א"א לקרות בלא פ. גם כף ךף פ' ף' וקוף ג"כ א"א ליקרא אותן בלא פ, נמצא שיש בהא"ב ששה פאים. וששה פעמים פ', גי' ת"פ, כמנין לילית [ב]. והנה ה"ו כשאירע לאדם מקרה בלתי שחור [ג], הוא

עיי' הקליפה הנ"ל כידוע [ד]. והנה הקליפה הנ"ל יונקת מן הא"ב כמנין שמה, היינו מן הפאין הנ"ל, ונעשה מן פ"א אף. לפיכך ארו"ל (סוטה יז) איש ואשה זכו שכינה שריו ביניהם. לא זכו, היינו שהוא בלתי שחור, אש אוכלתו. כי דע וראה כי האותיות עצמן של הפאין (היינו א. כ. ך. ם. ף. ק. הנ"ל) הם גי' אש, ונוקמין בו. וכשנותן צדקה בסתר, פודה הניצוצות הקדושות מן הקליפה, ונעשה מן האף פ"א. וזהו [ה] **מתן בסתר יכפה אף**. מלשון כופה עליו כלי [ז] (שהוא לשון הפיכה). ונעשה פ"א"י. וזה יכפה אף, שכופה והופך האף ונעשה פ"א: [ז] (שהוא פלאו):

פד [ז] **איתא** בגמ' (מגילה כח) במה הארכת ימים אמר לו וותרן הייתי במומוני. לכאר זה צריך לידע מה דאיתא בזה"ק לא"פ' נשא דף קך"ג וז"ל ת"ח לשית ימו בראשית לכל חד אית ליה פרצופי' דההוא דרגא דאנהיג ליה ולא תשכח יום דלית ביה טוב וכו', וכל יומא אית לי' גדר מלבר דלא ייעול כל בר נש לההוא טוב כגון חשך דכסאי לנהורא וכו', ובגין דא מאן דאיהו הייבא וייעול למנדע ריזן דאורייתא כמה נחשים ועקרבים מבלבלין מחשבתו' דלא ייעול לאתר דלאו דילי'. אבל מאן דאיהו טוב, כל אילין נטירין אינן למימרי, וקמיגור נעשה סניגור, ויעלון לי' לטוב הגנוז, וימרון מרנא הא בר נש טוב וצדיק וירא שמים בעי לעיילא"כ קדמך ז"כולי. ההוא טוב ז"גנוז יימא לון, פתחו ליה בחאי תרעא דאתקרי אהבה, או בחאי תרעא דאיהו תשובה, כל צדיק ייעול כפום דרגא דילי'. ואין טוב אלא תורה [ח], וכשארם רוצה להגות ולהשוב בתורה, היינו ברזין דאורייתא, אינן נטורין ונחשים ועקרבים מבלבלין מחשבתו' [ט], ואלו הם המחשבות שבאין לאדם. וכשארם רוצה והושק עד מאד ופותחין לו כנ"ל בזה"ק, אזי כל יום ויום אצלו גדול עד מאד, כי רואה ומשיג הטוב הגנוז, היינו ריזן דאורייתא השייך לאותו היום. וזה ששאל התנא במה הארכת ימים, היינו כאיזה מדה מן המדות נכנסת להטוב הגנוז, והארכת הימים שלך לחיות גדולים כנ"ל. והשיב לו וותרן הייתי במומוני, שזו היא מדת אברהם אבינו [י], והיא תרעא דאיתקרי אהבה, והוא סימטרא"כ דימינא. ואית' בתו' (תי' ע') דף קי"ח [יא] מסטרא דימינא מוחא חוורא ככספא. היינו שכל המקטרגים וכל הנחשים ועקרבים היינו המחשבות זרות שמבלבלין מחשבתיה, נעשין חוורא ככספא. ולכך נאמר באברהם (בראשית כד) **ואברהם זקן בא בימים**, היינו שהיו כל הימים שלו שלמים וגדולים [ב]. כי מסטרא דימינא מוחא חוורא ככספא, ומן הקמיגור נעשה סניגור, והיה יכול לבוא בכל יום אל הטוב הגנוז השייך לו:

פה [יא] (לשון רבינו ז"ל) **פוסעים** בו פסיעה קמנה [ב].

^א עיי' תורה ס' אות ב'.
^{בא} לא ידוע היכן ומתי נאמרה תורה זו. (עיי' בסוף תורה קח שכל התורות כאן מתורה עג עד קח הן לשון החברים ונראה שמתורה"ג סידרה כאן אע"פ שהיא לשון רבינו כדי להסמיק אותה לתורה פו שעוסקת באותו ענין)
^{בב} לשון הומר כל מקוש שמזמרים בליל שבת ועיין עוד תורות פו רכו רעו רעו שאמר רבינו על פיט זה

^כ בדפור' ובתקפא גיטין נדפס כאן שתי תיבות- ונעשה פ"א, ובתקפא ברגו והאוצר אינו, וכן בתולד ותולד אינו. בתרצו נדפסו בסוגריים- (ונעשה פ"א) ובתשכט נמחקו תיבות אלה. גרסתינו כגרסת תקפא גיטין כי אין הכפל לשון גורע ואין לנו הכרע גמור שזו טעות.

^{כא} תורה זו לשון החברים לא ידוע היכן ומתי נאמרה לא מראה מקום זה נמצא גם בדפור' ובתשכט הוסיף סוגריים- (פ' נשא דף קרי"ג) (צ"ע) כידוע שכל ההוספות של מזהר"ג טרג בסוגריים ובכללן הודאה מקומות שוה"ס"ו וכאן הוא מ"ס כבר היה בלשון החברים ואפשר שכן שמע מזה"ג

^{כב} בתולד- לאנלא

^{כג} גם בדפור' ותולד- וכולי, ומתולד- וכו' (עיין לעיל דף צא: שגם מזהר"ג תיקון בכה"ג)

^{כד} בדפור' ותולד- הגנוז

^{כה} * ע"ז יט:

^{כז} עיין בעש"ט עה"ת בראשית קלט

^{כח} כי מלחו מסע להיטו נמינה ספך מנת סלקאסה ועיין תורה ל' אות ו' שהיה שונא ממון.

^{כט} מתרצו- וטרא

^ל בדפים שלנו דף קטט.

דלכאורה לא שייך לומר כנודע אבל כנ"ל הכוונה לח"ש

^ז בתולד- הוא

^ח מתרצו- י"ה

^ט מזהר"ג בתקפא

^י בתולד- שהוא

^{יא} בתולד- שהוא

^{יב} בתולד- שהוא

^{יג} תורה זו לשון החברים לא ידוע היכן ומתי נאמרה ועוד בענין הששה פאים עיין פל"ח

^{יד} עיין הקדמה לתיקון כללי. ומגלה עמוקות אופן קפד.

^{יז} כ"ש"ח שמואל- א קכ כו

^{יח} עיין וזהו בראשית גה. ויקרא יט. וישלח קסט:

^{יט} משלי כא יד

^כ כרמצינו לשון כזה גבי חמץ שנמצא ביו"ט פסח בפסחים ו. ועיין מצודות דוד על משלי שם יכפה לשון כיסוי ובח"ל כפה עליהם הר כגיגית

^{כז} מזהר"ג בתקפא

^א וזהו בראשית יט סוף ע"ב וע"ש הקדמת המתוק מדבש מש"כ בשם האור יקר (כרך ב' שער ד' סימן ר' עמ' כב) וצ"ח לזוהר פנתס רכ"ו:

^ב בתולד- הוא (בפסוק כתיב הוא וקרי היא)

^ג בפסוק כתוב הרפת מצרים

^ד עיין תיקון נח. [דף צ"ב:]

^ה שער המצוות פרשת לך לך

^ו מתרצו- קליפות

^ז * שיר השירים ח' ו' שלהבתיה

^ח פרי עץ חיים שער שבת פ"ג. שער הכוונות סדר שבת דרוש א ענין קבלת שבת.

^ט בתקפא תרלו ותרצו- (שבת נו ע"ב), בתולד- (שבת פח ע"ב), ובתשכט מתק (כנראה כיון שהוא טעות וכבר נרשם בתיחלת התורה מקום הגמ' הוה)

^י בתשכט- בחי'

^{יא} מתרצו- שומעין

^{יב} בדפור' ובתקפא גיטין- כנודע. בתקפא ברגו והאוצר- כנ"ל. ובתולד ותולד- כנ"ל. בתרצו- כנודע, בתשכט- כנ"ל. (גרסתינו כגרסת תקפא ברגו אע"פ שמצאנו בשאר גלויות שגיטין מדוייק יותר כי בגלויות זה נראה שג' השניים שמצאנו- שנים כאן ואחד לקמן בדף צה-).

^{יג} הטרא ונטה בהם כגרסת תקפא ברגו ובפורט כאן

ליקוטי

כי מתחלה המלכות היא אצל ז"א בבחי' אושיט פסיעה לבר כמובא בזה"ק (בלק ד' ר"ג ע"ב וכמבואר בכתבי האר"י ז"ל ^[א]). **סועדים בו**, פי' כשאנו רוצים לתקנה ולגדלה בבחי' סעד ועזר **כנגדו** ^[ב] שיהא פנים בפנים. **ולברך שלש פעמים** פירוש שצריך להאיר את נה"י דז"א, כי משם עיקר בנינה ^[ג]. **צדקתם תצהיר**, פי' ע"י מה מתברכין נה"י דז"א, ע"י המוחין שהוא מקבל כמובא. והמוחין הם ארבע, חכמה בינה חסד וגבורה, והם מלוכשים בנה"י דבינה ^[ד]. וזה בחינות **כאור שבעת הימים**, שהם סוד **שין של ג' ראשון, ושין של ד' ראשון** : (ע"כ לשונו ז"ל) :

פו פו ^[ה] **פוסעים** בו פסיעה קטנה סועדים בו לברך שלש פעמים וכי' ^[ו]. הנה ידוע כי בימי החול הוא שליטת החיצונים, ועש"ק בין השמשות אין להם שליטה כלל. כמ"ש בזה"ק ^[ז] כד איתקדש יומא כדון יתפרדו כל **פועלי און** ^[ח]. ועיקר שליטה שלהן בימי החול, הוא בבחינות רגליו, שאין מניחין לאדם לילך בדרכי השי"ת דאיתא בגמרא (ברכות ו) הני ברכי הרבנן דשלהי מיניהו, ובשבת קודש חורוין להם כח ההליכה כמ"ש (ישעיה נח) **אם תשיב משבת רגליך**, היינו כמו שאמרנו שבשבת קודש יכול לילך בדרכי השי"ת. אך למשל, תינוק כשמתחיל לילך עדיין צריך סעד לתומכו ^[ט]. ואעפ"כ אינו יכול לילך במרוצה רק פסיעות קטנות, וצריכין לחזק אותו. כך כשאדם מתחיל בשבת לילך בדרכי השי"ת צריך עוד סעד לתומכו, והסעד הזה הוא בחי' אמת. ובחי' אמת הזה הוא בחי' רגל שלישי, כדאיתא בגמרא (שבת קד) קושטא קאי, ושבת הוא בחי' אמת, כדאיתא (במס' דמאי פ"ד) ^א אפילו עם הארץ ירא לשקר בשבת ^[י]. וכשמדבק א"ע במדה זו הוא סעד לתומכו ובחי' רגל שלישי. אך עדיין צריכין לברך את השלש רגליו ^ב וליתן כח בהם כדי שיוכלו לילך היטב. והוא ע"י צדקה שעושה בשבת, היינו שנותן לאדם על שבת, או שמאכסן עני על שולחנו. כי יש שני מיני צדקה, יש צדקה שעושה בימי החול, וצדקה שעושה בש"ק. וצדקה הוא בחינות שמש, כמ"ש (מלאכי ג) **שמש צדקה וכו'**. וצדקה שעושה בימי החול הוא כנגד שמש שבזמן הזה. וצדקה של שבת שהיא"ל מעין עולם הבא, היא כנגד שמש העתידה להתחדש לעתיד לבא, ^ג שהיא **כאור שבעת הימים** ^[יא]. ושמש שהוא בחינות צדקה הוא נותן כח לבחי' רגליו שנאמר (תהלים פה) **צדק לפניו יחלך**, היינו שצדקה עושה לו הליכה. וגם נאמר (בראשית לב) **ויזרח לו השמש**, ופי' רש"י לו לצורכו"ל רפאותו מצלעתו. נמצא בזה שעושה צדקה בשבת, שהוא בחי' אור השמש **כאור שבעת הימים**, הוא הנותן כח לבחי' שלש רגליו הנ"ל. וזהו פי' **פוסעים בו פסיעה קטנה**, היינו שבשבת פוסע עדיין פסיעה קטנה כנ"ל. **סועדים בו**, היינו ע"י בחי' שבת ^ד שהיא

פוסעים פה פו . פז פח

מוהר"ן צה.

בחי' אמת כנ"ל, הוא עושה לעצמו סעד ורגל שלישי. **לברך שלש פעמים**, היינו שלש רגלים הנ"ל וליתן כח בהם שיוכלו לילך כראוי הוא ע"י **צדקתם תצהיר כאור שבעת הימים**, היינו שיתן צדקה בשבת כנ"ל, שהיא בחי' שמש העתידה להתחדש **כאור שבעת הימים** כנ"ל :

פז ^[יב] (מיכה ז) **תתן אמת ליעקב חסד לאברהם**. הענין הוא כי אנו רואין בחוש תיכף כשאדם רוצה לילך בדרך הישר מתעוררין עליו דינים. והסברא הוא להיפוך. אך כי יש שני מיני יראה, יראת העונש ויראת הרוממות. יראת העונש נקרא צדק, ויראת הרוממות נקרא אמונה. כי מחמת שהוא מאמין באמונה שלימה שהשי"ת הוא רב ושליט עיקרא ושרשא דכל עלמין ^[יג] הוא ירא ממנו. וידוע הוא כי א"א לבוא לאמונה רק ע"י יראת העונש. כי מחמת שהוא ירא מהעונש מאמין שהשי"ת הוא תקיף ובעל היכולת ובעל הכוחות כולם, ומזה בא לאמונה יותר גדולה. נמצא תיכף כשרוצה לילך בדרך הישר צריך להיות לו יראה הנקרא צדק. ובצדק כתיב (תהלים ט) **והוא ישפוט תבל בצדק**, לפיכך מתעוררין עליו הדינים. אך כשבא אל האמת היינו אל היראה הנקרא אמונה או כל הדינים נמתקין בשרשן. וזהו **תתן אמת ליעקב** ^[יד], היינו להיראה, כי יעקב הוא יראה, מלשון (משלי כב) **עקב ענוה יראת ה'**. או בוודאי **חסד לאברהם**, כי אברהם נקרא מי שבא לדבק א"ע להשי"ת, מלשון אבוא רם. וזה שכתוב (בזוהר בלק דף קצה ע"ב) ^ה **והיה צדק אזור מתניו ואמונה אזור הלציו** ^[טז] היינו צדק והיינו אמונה אלא עד לא אתחברת אמת בהדה אקרי צדק כיון דאתחבר אמת בהדה אקרי אמונה וכל מיכו וכל נהורא שריא בה :

פח ^[יז] (תהלים קמו) **המכסה שמים בעבים המכין לארץ מטר**. הנה ידוע כי ההשפעות והברכות א"א להם לבא"ל לעולם אלא ע"י הצדיק כי הצדיק יש לו ידים במה לקבלם דהיינו אהבה ויראה, כי הם הידים לקבל בהם כל ההשפעות וכל הברכות. וצריך הצדיק כזה לגנוז האהבה והיראה, כדי שלא יקטרגו המקטרגים עליו, ויגזלו ממנו ההשפעות. וזהו **המכסה שמים בעבים**, היינו אש ומים. היינו כשהצדיק יכול לכסות שמים, היינו אש ומים, היינו האהבה והיראה שלו. אזי **המכין לארץ מטר**, היינו שיוכל להמשיך כל הברכות שהם בחי' מטר : אך כשהצדיק הוא מפורסם גדול, אזי המקטרגים יודעים ומשגיחים עליו היטב, ואינם מניחים לו להוריד השפע. והקב"ה נותן בלב צדיק אחר להחזיק עליו במחלוקת כדי לכסותו ^[יח], ושיוכל להוריד השפע. וזהו מחלוקת שהוא לשם שמים ^[יט], היינו לשם צדיק, שהוא מכונה בשם שמים, מחמת שיש לו אהבה ויראה. היינו לשם שמים האהבה ויראה. וכדי להכין מטר שהוא בחי' השפעות וברכות :

תורה אור
בראשית ב (יה) ויאמר יקוק אלהים לא טוב היות האדם לבדו אעשה לו עזר כנגדו: ישעיהו ל (כו) והנה אור תקבנה כאור החמה ואור החמה יהיה שבועתים כאור שבעת הקמים ביום תבש יקוק את שבר עמו ומתן מקחו ירפא: ס

תורה פו
הושע ו (ח) גלעד קרית פעלי און עקבה קדם: ישעיהו נח (יג) אם תשיב משבת רגליך עשות פסיעין ביום קנשי וקראת לשבת ענג לקדוש יקוק מטבד וקבדתו מעשות ידרכיך מפצוא הפסד ודבר דבר: מלאכי ג (כ) ונתתה לקם יראי שמי שמש צדקה ומרפא כנגפיה ורצאתם ופשתם כעגלי מרפק:

תורה פז
מיכה ז (כ) תתן אמת ליעקב חסד לאברהם אשר נשבעת לאבתיו מימי קדם: תהלים ט (ט) והוא ישפט תבל בצדק ודון לאמים במישורים: משלי כב (ד) עקב ענוה יראת יקוק עשר וקבדו ותיים: ישעיהו יא (ה) והנה צדק אור מקניו והאמונה אור תלציו:

תורה פח
תהלים קמו (ח) המכסה שמים בעבים המכין לארץ מטר המצמים הרים חציר:

^א ע"ש במקדש מלך והקדמת המתוק מדבש בשם שער מאמרי רש"י והגהות מהר"ח על הוזהר הזה ד"ה אשורנו. ובע"פ שער לד פ"ג ופ"ד ובשער לה פ"א.

^ב בראשית ב' יח

^ג עיין פרי עץ חיים שער ק"ש פרק כה, שער הכוונות דרושי ק"ש דרוש ח'

^ד פי' כי מנאי' דבינה נעשים חז"ל דז"א והלפת טולל חסד ונכונה לכן ס' ד' מוחין צ"ל.

^ה תורה זו היא לשון החברים כמבואר בסוף תורה קח ולא ידוע מתי והיכן נאמרה

^ו לשון הומר כל מקדש שמומרים בליל שבת

^ז בתקפא הניח כאן מוהר"ת מקום לציון הוזהר ולא מילא אותו וכן בתולד ותורלו ותוצו, ובתשכס ביטל הריוח.

^ח וזהו תרומה קלה: טעם שאסור לומר לשון המשנה אלא ירושלמי, אבל מסתבר יותר להפך שחתילה השאיר מקום

סם משער הכוונות כונת רחיצת חמין.

^ט מתרצו - אתקדש

^י לשה"כ הושע ו' ח'

^{יא} עיין פרש"י בראשית ו' ט' - נח היה צריך סעד לתמוכו ואברהם היה מתחזק ומחלף. ועיין בעש"ט עה"ת

פרשת נח אות ז' ח' ט'

^{יב} בתקפא גיטין -במס' דמאי פ') אפילו, ובתקפא של ברגו והאוצר -במס' דמאי פ"ד) אפילו. (צ"ע כיון שבכל

עשר מקומות האחרים שנמצא שניו בין נוסחאות תקפא נמצא גרסת גיטין מתוקנת יותר אולי גם כאן כונת

מוהר"ת היתה לחזוק כדי לציון שאינו לשון המשנה אלא ירושלמי, אבל מסתבר יותר להפך שחתילה השאיר מקום

לכתוב (במס' דמאי פ' ה' הלוקח פרות) ואח"כ כיון שכבר ממילא היה צריך לתקן לעיל בדף צד: תיקן גם כאן וכתב

בקיצור פ"ד

^א אין זה לשון המשנה אלא לשון תפארת ישראל שם ומקורו בירושלמי פ"ד הלכה א' שם הלשון - אימת שבת

עליו והוא אומר אמת.

^ב גם בדפוס יתורלו - שהיא, ומתורלו - שהוא

^ג גם בדפוס יתורלו - שהיא, ומתורלו - שהוא

^ד ישעיהו ל' כו

^ה מתורצו - לצרכו

^ו גם בדפוס יתורלו - שהיא, ומתורלו - שהוא

^ז לשון החברים כנ"ל לא ידוע מתי והיכן נאמרה

^ח מתורצו - להיפך

^ט לשון הוזהר ח"א דף יא:

^י מתורצו - הדינים

^{יא} מיכה ז' כ'

^{יב} בתקפא - (בזוהר בלק דף נח ע"ב) ובתורלו תוקן [ציון הוזהר הזה כתב מוהר"ת בתורה ז אות ב]

^{יג} ישעיהו יא ח'

^{יד} לשון החברים כנ"ל לא ידוע מתי והיכן נאמרה

^{טו} מתורצו - לבוא

^{טז} עיין שיחות הר"ן את צו, ולקמן תורה קיד ותורה רח

^{טז} * אבות פ"ה

מאמר פוסעים בו פסיעה קטנה

מספה"ק ליקוטי מוהר"ן

זמן ומקום אמירת התורה
תורה זו לשון רבנו לא ידוע מתי
והיכן נאמרה

פתיחה

רבנו מבאר כאן את המזמור פוסעים בו פסיעה קטנה וכו' עפ"י הסוד, שרומז לתיקון המלכות מהיותה קטנה ביותר עד להיותה גדולה ובוגרת פנים בפנים עם בן זוגה, וזה ע"י שהאמא מאירה בבן והבן במלכות עד שזוכה לדביקות בהקב"ה בחי' אור התפילין.

ליקוטי הלכות

אין

שיחות השייך לתורה זו

כי מוח הדעת כלול משני בחינות. מבחינת חסדים ומבחינת גבורות כידוע. וכמבואר במאמר פוסעים בו סימן פ"ה. ובמאמר בראשית לעיני כל ישראל סימן ס"ז בליקוט תנינא ועיין במאמר היכל הקודש סימן נ"ט מבואר גם כן כעין זה. (יקרא דשבתא סימן א')

הקדמה

רבנו מבאר קטע מהבית האחרון של מזמור "כל מקדש שבת", שמנהג ישראל לזמר בליל שבת, הבית האחרון בו יש בו חמשה חרוזים. וזהו

עֹזֵר לְשׁוֹבְתִים בְּשִׁבְעֵי בְּחַרְיֵשׁ וּבְקִצִיר עֹלְמִים. (הפירוש הפשוט – עוזר לשובתים ממלאכה בשבת קדוש)

פוסעים בו פסיעה קטנה. (כי אין לו לאדם לרוץ בשבת כמו בחול שלא יהא הילוכך של שבת כהילוכך של חול דכתיב אם תשיב משבת רגלך ש"ע אר"ח שא אבל פסיעה גסה גם בחול אסור כי פוגם בראיה. שבת קיג.) סוּעֵדִים בּוֹ לְבָרֶךְ שְׁלֹשׁ פְּעָמִים. (מצוה לאכול בשבת ג' סעודות לברך ג"פ ברכת המזון)

צִדְקָתָם תִּצְהָרֵךְ כְּאֹר שְׁבַעַת הַיָּמִים. (המקיים מצווה זו היא תאיר לו לעת"ל כאור שבעת הימים אור הגנוז כמ"ד ששימש בשבעת ימי בראשית)

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל אֶהְבֵּת תָּמִיד. (התמימים מקיימים זאת מאהבת ה' אלקי ישראל)

יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל תִּשְׁוַעַת עֹלְמִים: (ה' אלקי ישראל הוא ישועתינו תמיד)

עפ"י הפשט החרוז השלישי צ"ע שמצד אחד מרכב משני פסוקים והיה ראוי שגם הראשון יסתיים באותיות ים בשביל החרוז, מאידך אם הכוונה שהוא עניין אחד שעל כן רק בסיומו נגמר במילה פעמים בשביל החרוז, קשה שלכאורה אין קשר בין הרישא לסיפא. אמנם לפי פירוש רבנו מובן היטב הקשר כי בגלל שפוסעים בו עדיין פסיעה קטנה דהיינו שהמלכות היא פסיעה לבר, לכן צריך לברך שלש פעמים את ז"א שיאיר בה ויגדלה.

בחמש תורות מזכיר רבנו את המזמור הזה (פה פו רכו רעו רעז), וכאן מבאר אותו רבנו עפ"י הסוד, עפ"י כללים ידועים בקבלה. ועל כן צריך להקדים לבאר ג' מושגים הנזכרים כאן, שהם אמא, וזעיר אנפין, ומלכות, ובנין המלכות. וראשית צריך לבאר שהכל מדובר בהקב"ה, כי בעצמו א"א לדבר כלל, ואפילו אין סוף לא שייך לומר בו, וכל מה שאנו מדברים זה רק באור המאיר ממנו, ואור הזה הוא קומה שלימה של עשר ספירות, כמשל קומת אדם שיש לו ב' ידים, גוף, וב' רגלים, וברית, ובת זוג, דהיינו שבע איברים כנגד ז' ספירות, חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד מלכות, ועוד שלש בראש, חכמה בינה דעת.

והאור הזה מתגלה בעולם בבחי' חמישה פרצופים, בחי' חמש מדרגות של התגלות, שכל אחד מרובה בלבושים מהעליון ממנו, ועי"ז גם נגלה יותר. ובכלליות חמשת הפרצופים הם סבא, אבא, אמא, בן, ובת. כנ"ל כולם הפנימיות שלהם הוא אור הקב"ה בעצמו, אבל כל פרצוף הוא לבוש מגושם יותר לאור הזה, שע"ז הקב"ה מתגלה בפנים שונות. הסבא בחי' לובן כולו טוב, והבן בו הדין וחסד שווה, והבת רובה גבורות ודינים.

פרצוף ראשון הסבא נקרא אריך אנפין והוא נחשב מעל הקומה דהיינו בכתר, כי הכתר מתחלק לשנים, חלק העליון נקרא עתיק כיון שנעתק מהתחתונים, וחלק התחתון נקרא אריך אנפין דהיינו פנים ארוכות, וכשהוא מאיר פנים אזי הכל טוב.

השני אבא הוא ספירת החכמה, בחי' אור נעלם שאין לו התגלות בפני עצמו אלא ע"י האמא.

השלישי אמא היא ספירת הבינה, המקבלת מאבא ומשפיעה לָבָן.

הרביעי הבן, נקרא זעיר אנפין דהיינו פנים קטנות. מורכב משש ספירות חסד גבורה תפארת נצח הוד יסוד. לכן הוא מכונה גם ו' קצוות, וכל השפע שמקבל מאמא, הוא משפיע למלכות שהיא בת זוגו.

הפרצוף החמישי היא ספירת המלכות, היא מדת המלכות של הקב"ה, סוף המדרגות, אליה מכוון כל השפע מלמעלה, ויש בה שתי בזה בחינות, בחי' המלך המולך על העם, ובחי' העם הממליך את המלך.

וכשמדברים על בנין המלכות, עיקר הכוונה להתגלות השכינה, שהיא אלקותו ית' השוכנת עמנו בתחתונים, ובבחי' זו בנין המלכות הוא בניין והגדלת אור התגלות השכינה בתחתונים. ויש עוד בחי' מלכות דהיינו מה שהעם ממליך את המלך, דהיינו ישראל את הקב"ה. וצריך לבנות את כח ההמלכה הזו, וככל שמאיר בו יותר שפע מוחין, אור האמת היורד מאור פני אריך אנפין דרך כל הספירות עד למלכות, כך האדם ממליך את הקב"ה ביותר חיות והתלהבות.

המלכות ביסודה היא נקודה אחת, דהיינו הכתר שבה/י. ובניין המלכות הוא להשלים את הספירות שבה עד לעשר ואזי היא קומה שלימה. ועפ"י החסידות הכוונה שמי שהמלכות שלו היא בחי' נקודה אחת אזי כח ההמלכה שלו את הקב"ה הוא קטן ביותר ואין לו אלא רצון להמליך, וכשזעיר אנפין מאיר במלכות ומשלים בה עוד ספירה אזי כבר יש לה כח להמליך את הקב"ה גם במעשים פשוטים וקלים וכך עד שבונה בה גם חסד וגבורה ואח"כ גם מוחין.

האריז"ל (ע"ח לד ג') מבאר שיש שבעה זמנים למלכות והן, בראשיתה היא נקודה קטנה, וכשמתחיל לתקנה דהיינו עיבור א' אזי היא נקראת פסיעה לבר, (דהיינו שהיא נקודה קטנה אבל כבר דבוקה בזעיר אנפין בשוליו מאחוריו). אח"כ בזמן היניקה נקראת ה' תתאה ונקראת צלע, כי היא כבר בגודל שמגיע לזעיר אנפין לצלעותיו. ומהלידה עד שנעשית בת יב ויום אחד נקראת קטנה ונקראת חוה אשת אדם, שיש בה כח ז' מדות. ומיב ויום אחד כבר נכנסו בה כל המוחין דגדלות (חב"ד) ונקראת נער חסר ה'. (עד כאן היא עדיין דבוקה מאחוריו כפי שנבראו ולא כך משמע בפסוקים)¹, ואח"כ בעת הנסירה נקראת נערה. וכשחוזרת פנים בפנים עמו נקראת בוגרת.

בביאור המזמור רבנו מתחיל לבאר מהחרוז השני שבבית האחרון דהיינו "פוסעים בו פסיעה קטנה" שרומז למלכות בתחילת תיקונה, כנ"ל שהיא מכונה פסיעה לבר, דהיינו דבוקה בשולי בן זוגה, וכולטת לאחור כאילו רוצה לפסוע לחוף. ועל כן צריך שזעיר אנפין בן זוגה יאיר לה אור שיגדל אותה, דהיינו יבנה אותה לקומה שלימה, שתוכל להיות סעד ועזר כנגדו, וזהו "סועדים בו לברך שלש פעמים", וזה ע"י שהאמא תאיר לזעיר אנפין מוחין, ועי"ז יאירו שלש ספירות שהן נצח הוד יסוד שלו, וזהו צדקתך תצהיר, דהיינו צדקתך שהם רגלי ז"א תצהיר דהיינו שאמא תאיר בהם. ואזי זעיר אנפין מאיר למלכות ע"י הנצח הוד שלו מוחין "כאור שבעת הימים" שבע מדות דהיינו שלש וארבע, שלש הן חכמה בינה דעת שקיבל מהאמא, שנעשו אצלו ארבע, חכמה בינה, וחסד וגבורה שבדעת. והוא מאיר למלכות את הג' שקיבל מבינה ובתוכם מלובשים הד' שלו, וזה רמז לאור התפילין, כי בבית של ראש בולט שין של ג' ראשים בימין, וש' של ד' ראשין בשמאל.

צ"ע מה ההוראה בתורה זו, דלא מסתבר שכל כוונתו רק לבאר מזמור של שבת. ואולי רומז שאדם צריך שכל השתדלותו תהיה לבנות את המלכות שלו. כי בתחילה המלכות שלו היא בחי' פסיעה לבר דהיינו קטנה ופוזלת לחוף להנות מהחיים, וצריך לקבל מוחין מבחי' אמא כדי שיוכל להאיר בה ולבנות אותה לכח המלכות הקב"ה בהתלהבות. וזה ע"י שמקורב לצדיק שהוא בחי' אמא כידוע (עיין תורה ד') והצדיק בעצותיו וההסתכלות בו

¹ כמבואר בשער ההקדמות (נה). כי הנה הפגם שעושים התחתונים המגיע עד נוק' דז"א, יש פגם שיכול לסלק ממנה חלק העשירי התחתון שבה, ויש פגם שיכול להחסיר גם את חלק הט' שבה, עד שנמצא שיש פגם, שיכול לסלק ולהחסיר ממנה כל ט' חלקיה התחתונים, ולא ישאר בה רק חלק אחד העליון, והוא הכתר שבה בלבד, אשר זהו סוד שעליה אמר לבי ומעטי את עצמך, כי נתמעטה בבחי' ט' חלקיה התחתונים שנסתלקו ממנה ועלו למעלה, כדי שלא יאחזו בהם הקליפות בהיותה יורדת למטה ביניהם, וזה החלק העליון שהוא הכתר שבה, נשאר, וירד למטה בין הקליפות, בסוד רגליה יורדות מות כי כיון שהוא חלק היותר עליון שבה, אין כח בקליפות להתאחזו בו יותר מדאי, וזהו הטעם שנסתלקו ממנה החלקים התחתונים ונשאר העליון שבה שהוא הכתר.

² משמע שער כאן היא דבוקה מאחוריו. ונמצא שבעת הנסירה היא מיד גדולה ומוכנה לזיווג ולא צריכה לגדול עוד. וצ"ע דכתיב (בראשית ב' כא) "ויקח ה'א אחת מצלעותיו" (ולפי המבואר כאן זה בזמן היניקה) ואח"כ "ויבן את הצלע" משמע שבהיותה צלע אז היה הניסור, ואח"כ חזר לגדלה. עד שתהיה ראויה לזיווג. אבל עיין ע"י שער לו פ"ב שם מב, שאמנם הניסור היה אחרי שנעשית גדולה אבל אחרי הניסור היה הקטרוג לבנה ולכן חזרה ונתמעטה ושוב צריך לחזור ולגדלה.

(הוא בצדיק והצדיק בו. עיין גם תורה עב תנינא) מאיר מוחין לאדם, ואזי הוא יכול להאיר אותם למדת המלכות שלו, להיות ממליך את הקב"ה בהתלהבות ודביקות בחי' תפילין.

בקיצור ליקוטי מוהר"ן השלם על תורה זו כתב – על-ידי המוחין והדעת פי ה' הוא האלהים וכו' מתקנים ומגדלים את המלכות לקבל על עצמו על מלכות שמים (עיין פנים): ונראה שלמד שהדעת שמאיר ז"א למלכות כיון שיש בו חסדים וגבורות הפירוש שעל ידו יודעים כי ה' הוא האלקים, וגידול המלכות הפירוש שעי"ז האדם מקבל על עצמו עול מלכות שמים. וצ"ע כי ידוע שהקיצור השלם מורכב מג' ספרים קיצור ליקוטי מוהר"ן הישן של מוהרנ"ת וליקוטי עצות של מוהרנ"ת וליקוטי עצות בתרא של הטשרינער רב. ולא מצאתי את הביאור הזה באף אחד מהם. וא"כ צ"ע מהיכן המקור לפירוש. את הצירוף של ג' ספרים הנ"ל עשה רבי ישראל קרדונער זצ"ל בשנת תרעג. ואע"פ שלכאורה רק צירף ג' קיצורים יש קצת שינויי לשון לפי הבנת המסדר. וצ"ע אולי סימן זה כולו שלו.

עד כאן ההקדמה

תורה פה [א] (לשון רבינו ז"ל)

רבנו מבאר קטע מהבית האחרון של מזמור כל מקדש שמנהג ישראל לזמר בליל שבת, ומתחיל מהחרוז השני שהוא

פוסעים בו פסיעה קטנה [ב] רמו למלכות בקטנותה.

כי מתחלה דהיינו בתחילת תיקון המלכות היא אצל ז"א בבחי' אושיט פסיעה לבר כמובא בזוה"ק (בלק ד' ר"ג ע"ב/ד) וכמבואר בכתבי האר"י ז"ל [י"ו]) פירוש כשהבן נולד אזי הוא בחי' אות ו', שש ספירות, והשביעית היא המלכות, מקומה בעוקץ שבקצה התחתון של הו' מאחרי, לכן מכונה פסיעה לבר, כי היא כמו כף רגל הפונה לאחור אל החוץ. ולזה רמו במזמור פוסעים בו פסיעה קטנה, דהיינו לראשית בניין ותיקון המלכות.

סועדים בו, פי' כשאנו רוצים לתקנה ולגדלה ולנסרה שתייהיה בבחי' סעד ועזר ותוכל לעמוד כנגדו [ז] שיהא יכולת שיהיו פנים בפנים זה מול זה, שהיא תיהיה עזר כנגדו, שהוא יוליד כבוד שמים, והיא בנים. ובתחילה היא דבוקה מאחרי, לכן צריך ניסור, ואחרי הניסור עדיין היא קטנה/י וצריך להגדילה, ובניינה ע"י נצח הוד יסוד של זעיר אנפין, כי הכלל שרגלי העליון נכנסים ונעשים חב"ד לתחתון, דהיינו נצח והוד שהם בחי' רגלים, דהיינו כח הליכה הרומז להוצאת השפע לחוץ להשפיע, והיסוד הוא כח ההתקשרות, וג' כוחות אלו של ז"א הם נצח הוד יסוד דו"א נעשים חכמה בינה ודעת בראש המלכות.

אבל כדי להשפיע למלכות לבנותה צריך שיהיה לו בעצמו מה להשפיע, וזהו המשך המזמור ולברך שלש פעמים דהיינו להאיר למלכות שלש אורות פירוש שצריך להאיר את נה"י דו"א – נצח הוד יסוד של זעיר אנפין, כי משם עיקר בנינה של המלכות [ח] כי בנין המלכות הוא ע"י המוחין שמאיר בה זעיר אנפין. ואופן ההארה הוא ע"י יחוד שנעשה ע"י שתי הרגלים והברית, כי הרגלים הן כח המוליך את השפע לחוץ אל המלכות ומשפיע לה ע"י הברית. ועפ"י הסוד ברוחניות הכוונה שנצח הוד יסוד נכנסים בראש המלכות ונעשים אצלה לחכמה בינה דעת.

והארת הנצח הוד יסוד של זעיר אנפין, הוא ע"י אמא, שהיא ספירת הבינה. וזה רמוז בהמשך המזמור צדקתם תצהיר, כי צדק רומז לרגלים כמ"ש (ישעיה מא ב) " צדק יקראהו לרגלו", וצדקתם פירוש את רגליו של זעיר

^א לא ידוע היכן ומתי נאמרה תורה זו. (עיין בסוף תורה קח שכל התורות כאן מתורה עד עג קח הן לשון החברים ונראה שמהר"ן סידרה כאן אע"פ שהיא לשון רבינו כדי להסמך אותה לתורה פו שסוקת באותו ענין)

^ב אע"פ שמתורה עג עד תורה קח הן תורות שנכתבו עי החברים כמבואר בסוף תורה קח, אעפ"כ מוהר"ן סידר כאן תורה זו שהיא לשון רבינו, אולי כיון שהיא קשורה לתורה פו שאחריה, שגם בה מבאר את המזמור הזה פוסעים בו פסיעה קטנה

^ג לשון הזמר כל מקדש שמזמרים בליל שבת ועיין עוד תורות פו רבו רעו רעו שאמר רבינו על פיוט זה

^ד זוהר בלק דף רג: – הלכין את מלמדו הבא נקדים וקורו מש"כ האר"י ל (כאן ב' מנש"ב על מלמד זה), והענין הוא כי זהו ז"א כבוד העיבור דמעי אימא עלאה, היה עס כבוד ו' ועילא שנתון ה' ראשונה של הבויה הרומזת על אימא, ובכ"ג ו' ז' מאחוריה (דהיינו מלד החילון) עס נתדבקה המלכות, וזהו אושיט פסיעה, כי המלכות היא עס דבחינת פסיעה כסוף הו', והיא לבר, ר"ל המלכות היא מאחורי הו' ולא פ"ב, ע"כ. (ועי' כאן בהגהות מהר"ן)

מה שכתוב כי מלאך לריס ארלנו ומגבעות אשורנו, הגה מלת אשורנו וגו' הוא לשון פסיעה כמ"ש תמוך אשורי כדלקמן, ומפני ציורא ודיקנא דאבוי אתרשים ביה ממש לומר ודיקנא אות י' של אבא נכס כלאש אות ו' דז"א ממס, ומההוא זמנא דהוה במעשה דאמיה וזמנו הואו שהיה ז"א כבוד העיבור דמעי אימא, מסטרא דילא אתמתח ר"ל אות י' לאבא שהיא סוד נשמת ז"א שמסר אבא לאימא, מכחה נמתחה ונתפשטה ונעשית אות ו', והיינו נגל השמאלית של ה' ראשונה לאימא, ואושיט פסיעה לבר יתיר ואות ו' זו הולאה כעין פסיעה היולאה לחוץ מהרגל יתיר, ור"ל אות ו' זו יש כסופה עוקץ שנטה לחוץ, והוא רומז על המלכות שהיתה דבוקה יחד עם ז"א בשעת העיבור, כסוף אות ו' עלו רומז על הו"ק, והיא היתה עס שביעית אליו. וזה שכתוב פי מראש צורים ארננו היינו החכמה נקראת ראש, שהיא ראש לגי' ספירות בינה תפלת ומלכות הגקלחות לור (כמ"ש לעיל צפ' תזיעה דף מד ע"א), דא דיקנא וציורא דאבוי ממש וז"א הוא דיוקן וליור של אביו ממס, כי אבא מוסר את נשמת ז"א לאימא כבוד הטפה שהיא כעין אות י', ואח"כ כיון דהוה במעשה דאמיה כיון שז"א היה דמעי אמו כבוד העיבור דבחינת אות ו' זעירא, אשורנו, אושיט פסיעה לבר הושיע את הרגל של ו' כעין פסיעה לכל החוץ, ושם נזמנת המלכות, כגוונא דא ה' ור"ל יש קוץ כסוף אות ו' זעירא שצלוה ה' דבינה, ודא הוא ועל זה נאמר ומגבעות אשורנו פירוש הכתוב, כשהיה ז"א בתוך אימא הנקראת נשמת, עס היתה המלכות כבוד פסיעה הנרמזת במלת אשורנו. (מק"מ לפי האר"י ל)

^ה ע"ש במקדש מלך והקדמת המתוק מדבש בשם שער מאטרי רשב"י והגהות נהר"ן על הוזהר הוה ד"ה אשורנו. ובע"ה שער לך פ"ג ופ"ד ובשער לה פ"א.

^ו עיין עץ חיים שער לך פ"ג – והנה ז' זמנים היו אל הנוקבא דו"א עד שהיתה ראויה לזווג וחזרה עמו פנים בפנים ויש בחי' אחרת ג"כ וית' במ"א בע"ה. ואלו הם. א' בהיותה קודם תיקון שאז היתה נקודה קטנה. הב' בעיבור א' של התיקון ואז היתה נקראת פסיעה לבר. הג' בזמן היניקה ואז נקראת ה' תתאה ואז נקראת צלע. הד' משם ואילך עד שתהיה בת י"ב שנים ויום א', והמשך זמן זה נקראת קטנה, ואז נקראת ג"כ חוה אשת אדם. הה' אחר שעברו עליה י"ב שנים ויום א' שאז כל המוחין דגדלות שבה נגמרו להכנס, ואז נקראת נער חסר ה'. הו' בעת הנסירה, ואז נקראת נערה בה'. הו' כשחוזרת עמו פ"ב לזווג, ואז נקראת בוגרת.

^ז בראשית ב' י"ח

^ח כך מבואר בחומש (בראשית ב' בא) ויקח אחת מצלעותיו, ואח"כ (שם בא) "ויבן ה"א את הצלע". וכן משמע קצת כאן מסדר הדברים. אבל עיין בהקדמה שם הבאנו מעץ חיים לד' ג' שמבואר שהניסור הוא אחרי שנעשית נערה דהיינו גדולה בעשר ספירות. ועיין ע"ח לו פ"ב שאחרי הניסור היה הקטרוג לבנה וע"כ חזרה ונעשה קטנה, ומשמע כצלע ועל זה נאמר ויבן את הצלע. ולפ"ו גם אחרי הניסור היא עדיין מאחוריו, דהיינו שכדי להביאה לאדם לזיווג צריך גם ניסור וגם שתחזור לגדול לקומה שלימה בעשר ספירות.

^ט עיין פרי עץ חיים שער ק"ש פרק כה, שער הכוונות דרושי ק"ש דרוש ה'

אנפין, תצהיר תאיר האמא, פי' ע"י מה מתברכין נה"י דז"א-נצח הוד יסוד של זעיר אנפין, ע"י המוחין שהוא מקבל מאמא כמובא.

והמוחין שהוא מקבל הם ארבע, חכמה בינה ודעת שמתחלק לחסד וגבורה, והם מלובשים בנה"י דבינה דהיינו שנצח הוד יסוד של אמא, נעשים ארבע מוחין אצל זעיר אנפין, דהיינו חכמה בינה ודעת המתחלק לחסד וגבורה ['] וכשיש לזעיר אנפין מוחין אזי הוא מאיר למלכות את הארבע מוחין שלו מלובשים בג' של אמא דהיינו בנצח הוד יסוד שעל ידם אמא האירה בו. וכל השבע הם מוחין כי נצח הוד יסוד של אמא אע"פ שאצלה נחשבים לרגלים, אבל ביחס לבן הן נחשבים מוחין.

וזה בחינות כאור שבעת הימים, דהיינו שלשה וארבעה הימים, דהיינו שבע בחי' מוחין שהם סוד

שיין של ג' ראשין, הרומז לנה"י של אמא כנ"ל ושיין של ד' ראשין הרומז לחב"ד של ז"א שהדעת שלו יש בו חסד וגבורה. כי זעיר אנפין מאיר למלכות בחי' שבע אורות, דהיינו את הארבע מוחין שלו, מלובשים בג' דהיינו בנצח הוד יסוד של האמא, שגם הם מוחין ביחס אליו. וזה רמזו בתפילין של ראש שבולט בהן מימין שין של שלש ראשים רמז לג' מוחין שז"א מקבל מאמא, ומשמאל ש' של ארבע ראשים שרומז לחב"ג שנעשה מהם אצל ז"א :

נראה שרוצה לומר שע"י שבינה מאירה בז"א, וז"א מאיר למלכות, אזי ישראל מקבלים מהמלכות, אור אמת הנמשך אליה מלמעלה דהיינו מאריך אנפין, דרך כל הספירות עד למלכות. וכשמאיר לישראל אור אמת עליון, אזי כל עבודתם היא בהתלהבות ודביקות בחי' אור התפילין, בחי' התפילין של ראש, שיש בהם שין של ג' ראשים בצד ימין של המניח, ושין של ד' ראשים בצד שמאל של המניח.

וכל זה רמזו במזמור הנ"ל וזה שאנו מבקשים "עזור לשובתים בשיע"י דהיינו לשומרי שבת, להמליך אותך כראוי, ע"י תגדיל את המלכות מבחי' פסיעה לבר, עד שתיהיה גדולה פנים בפנים עם ז"א, וזה ע"י שתסעד אותה מאורו של זעיר אנפין, ע"י שאמא "צדקתך תצהיר" דהיינו תאיר בשלש פעמים שלו, דהיינו נצח הוד יסוד דז"א, וז"א יאיר למלכות, ויבנה ויגדיל אותה עד שתמליך אותך בהתלהבות גדולה בחי' דביקות של אור התפילין. ואזי נזכה ל"אהבת תמים", דהיינו לאהבה שהתמים אוהב את הקב"ה. והקב"ה יושיע אותנו ישועת עולמים.

(ע"כ לשונו ז"ל) :

עד כאן ביאור חברותא לתורה פה